

D ů v o d y:

O sporných hranicích mezi navrhovatelčiným pozemkem parc. č. 33/1 a odpůrcovým pozemkem parc. č. 8/1 katastrálního území v Ch. bylo jednáno ve sporu před soudem první stolice a spor byl skončen smírem z 19. dubna 1927, podle něhož se strany dohodly, že uznávají za správné hranice, které evidenční geometr vyměří při své nejbližší úřední přítomnosti v Ch. podle katastrální mapy. Tím byly hranice, jak jsou zakresleny v katastrální mapě, uznány za správné a nesporné a šlo již jen o to, by byly v přírodě vytýčeny a tím učiněny znatelnými. To měl učiniti evidenční geometr při své nejbližší úřední přítomnosti v Ch. podle katastrální mapy. Lze stranou ponechat otázku, zda lze řečený soudní smír, třebaže jest exekucním titulem (§ 1 čís. 5 ex. ř.), podle §§ 353 a 354 ex. ř. vykonati, ano jeho provedení není závislé jen na vůli té neb oné strany, nýbrž jest též závislé na úřední součinnosti evidenčního geometra. I kdyby však smír vhodným exekucním titulem nebyl, nepozbývá účinnosti jako smlouva stran, již všechn spor o hranice a všechna nejistota o nich byly odčiněny, jakž bylo již naznačeno. Není tu proto zákonných předpokladů, by hranice ty byly znovu upraveny nesporným řízením, alespoň potud, pokud není jisto, že ujednané vytýčení a označení hranic evidenčním geometrem nelze uskutečniti. Tomu není na závalu, že podle tvrzení navrhovatele později, po smíru, evidenčním geometrům prý podobné výkony byly zakázány. Podle zákona ze dne 16. prosince 1927, čís. 177 sb. z. a n. není zeměměřičské měření na žádost a na náklad stran nemožné (§ 74 řeč. zák.). Zda je lze v tom kterém případě provést, o tom rozhoduje podle vyhlášky ze dne 6. srpna 1928 čís. 145 sb. z. a n. ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem veřejných prací, pokud se týče finanční úřad druhé stolice. Pokud povolení těmito úřady není odepřeno, nejsou hranice podle smíru sporné, neurčité nebo jinak pochybné. Jde jen o jejich vytýčení v přírodě, jehož možnost nebo nemožnost není nijak vyřešena. Rekursní soud vyřídil proto stěžovatelovu žádost o jejich úpravu právem záporně a nelze tudíž ani dovolací stížnosti proti jeho rozhodnutí vyhověti.

Čís. 10459.

Stačí, byl-li k návrhu na povolení vnucené dražby přiložen úřední výpis z veřejné knihy zřízený podle § 133, druhý odstavec, ex. ř., v němž byl ke dni podání exekucní žádosti vyznačen dlužník jako vlastník nemovitosti. Lhostejno, že při povolení exekuce byla vlastníkem nemovitosti již jiná osoba. Lhostejno, že mezi podáním exekucního návrhu a povolením exekuce uplynula delší doba a že nebylo tužkou vyznačeno podací číslo na místě pozemkové knihy, na kterém měl býti vykonán návrhu odpovídající zápis.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, R II 437/30).

Soud první stolice povolil exekuci vnucenou dražbou nemovitosti. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Soud první stolice zamítl původně exekuční návrh, nepoznamenav to v pozemkové knize, a to právem, neboť poznámka zamítnutí podle § 99 první odstavec kn. zák. předepsána jest jen při zamítnutí žádosti o vklad aneb o záznam, kdežto zahájení dražebního řízení se jen poznamenává (§ 134 druhý odstavec ex. ř.). Zároveň dal první soud pozemkové knize příkaz, by číslo denníku vymazala. Nebylo tudíž z knihy poznatelné, že návrh na povolení exekuce byl zamítnut. Téhož dne, jako exekuční návrh, ale o něco později došla k soudu žádost stěžovatelů o vklad vlastnického práva k téže nemovitosti, na kterou vymáhající strana vedla exekuci, a vklad ten byl také povolen a v pozemkové knize zapsán. Na stížnost vymáhající strany bylo zamítavé usnesení prvního soudu rekursním soudem zrušeno a uloženo mu nové rozhodnutí podle přípustnosti knihovního stavu. Na to soud první stolice povolil žádanou exekuci přes to, že tehdy knihovní vlastníci nebyla povinná dlužnice, nýbrž stěžovatelé. Jest proto přisvědčiti stěžovatelům, kteří, mimochodem řečeno, jsou oprávněni ke stížnosti, jelikož byla povolena exekuce na nemovitost jim vlastnicky náležející, že exekuce neměla býti povolena, poněvadž tu scházela náležitost vyžadovaná v § 133 čís. 1 ex. ř., totiž průkaz, že nemovitost jest ve vlastnictví povinné strany. Účinek tohoto usnesení, vydaného po zrušení původního usnesení nemůže býti vztahován na dobu podání návrhu, poněvadž by se to přičilo zásadě publicity pozemkových knih. I ustanovení § 132 kn. zák. platí jen pro případ, že v první stolici byl zamítnut návrh na vklad nebo záznam, nikoliv však pro případ, že byl zamítnut návrh na povolení vnucené dražby, tedy na povolení poznámky zahájení dražebního řízení. Podle § 135 ex. ř. má jen zápis této poznámky v zápětí, že každý pozdější nabyvatel nemovitosti musí si dáti líbiti výkon vnucené dražby.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud má za to, že první soud nesměl usnesením z 15. července 1930 exekuci povolit, protože prý scházela náležitost vyžadovaná v § 133 čís. 1 ex. ř., průkaz, že nemovitost jest ve vlastnictví povinné strany. Názor ten jest mylný. Postrádaný průkaz tu byl, jelikož vymáhající strana přiložila k exekučnímu návrhu úřední výpis z veřejné knihy zřízený podle § 133 druhý odstavec ex. ř. a v něm byla ke dni podání exekuční žádosti jmenována jako vlastnice nemovitosti povinná dlužnice Magdalena K-ová. Rekursnímu soudu tanul snad na mysli § 94 čís. 1 kn. zák., podle něhož nelze knihovní zápis povolit, vyplývá-li z pozemkové knihy ohledně nemovitosti nebo práva překážka proti žádanému zápisu. Ale v té příčině nebylo podle knihovního lustra (§ 3 knih. náv.) překážky při původním podání exekučního návrhu dne 3. dubna 1930 pod č. d. 1228, ježto povinná dlužnice i tehdy byla ještě vlastníci nemovitosti vzaté v exekuci. V tom nastala změna až, když k pozdější —

ovšem téhož dne — podané žádosti byl pod č. d. 1835 povolen vklad práva vlastnického pro manžely Cyrila a Terezie J-ovy. Při povolení exekuce — po zrušení původního zamítacího usnesení — usnesením ze dne 15. července 1930 č. d. 2684 byli ovšem již tito manželé vlastníky nemovitosti a nebyla již vlastníci dlužnice Magdalena K-ova. Pro tuto změnu nemohlo podle názoru rekursního soudu býti exekučnímu návrhu tehdy již vyhověno, protože by se to prý přičilo zásadě publicity pozemkových knih, kdyby účinek usnesení o povolení exekuce byl vztahován na dobu podání návrhu. Než názor ten ocitá se ve zřejmém rozporu s jasným předpisem druhé věty § 135 ex. ř., podle něhož pro přednost práva na uspokojení, jehož vymáhající věřitel nabývá poznámkou, že dražební řízení bylo zahájeno, jest v případech, kde, jako v souzeném případě, knihovní soud sám jest povolán povoliti dražbu, rozhodná doba, kdy byl podán návrh na dražbu. Na tomto pořadí nemohou proti jasnému doslovu zákona nic změnití okolnosti udávší se náhodou při vyřízení exekučního návrhu, jako na příklad, že ke kladnému vyřízení exekučního návrhu došlo až po uplynutí delší doby, již bylo třeba, by původní zamítací usnesení bylo opravným řízením napraveno, aneb že nebylo tužkou vyznačeno (§ 3 kn. náv.) podací číslo na místě pozemkové knihy, na kterém měl býti vykonán návrh na zápis. Byť i těmito okolnostmi utrpěla újmu zásada knihovní publicity a zájemci o knihovní stav nemovitosti v dražbu vzaté nemohli z pozemkové knihy seznati skutečný stav, zejména nemohli seznati, zda byl podán exekuční návrh na dražbu nemovitosti, zůstává podle doslovu zákona, pomíjejícího tu úplně zásadu knihovní publicity, pro přednost návrhu na dražbu rozhodnou doba, kdy byl podán. Ježto v souzeném případě šlo o návrh na povolení exekuce vnucenou dražbou došlý dne 3. dubna 1930 pod č. d. 1828, bylo jej vyřídití podle knihovního stavu z tohoto dne. Ze tehdy s hlediska § 94 čís. 1 kn. zák. proti jeho kladnému vyřízení nebylo závady, není pochybno. Kdyby byl prvý soud hned tehdy exekuci, jak se slušelo, povolil, nebyli by se mohli manželé J-ovi právem pokládati tím stíženými, s poukazem k tomu, že téhož dne — ovšem později — podali žádost o vklad svého práva vlastnického. Z mylného vyřízení exekučního návrhu nemohou těžiti a nemohlo jim z něho vzniknouti právo na lepší pořadí a na výhodnější vyřízení jejich žádosti, než bylo to, které jim příslušelo při správném postupu prvního soudu (sr. rozh. čís. 7397 sb. n. s.). Povolil proto prvý soud exekuci vnucenou dražbou právem podle původního knihovního stavu ze dne 3. dubna 1930, třebaže do doby jejího povolení — po zrušení původního zamítacího návrhu v opravném řízení — nastala změna ve vlastnictví nemovitostí, pro kterou by exekuci nebyl mohl povoliti, kdyby se změna byla stala před podáním exekučního návrhu. Rekursním soudem a dovolacím rekurem přetřásaná otázka, zda zákon účinky poznámky zahájeného dražebního řízení pojí teprve k jejímu zápisu, nemá při posouzení věci podle druhé věty § 135 ex. ř. významu. Otázku, zda povolení této poznámky mělo býti do pozemkové knihy i zapsáno v pořadí původního čísla denníku 1828, či zda správně bylo zapsáno pod pozdějším č. d. 2684 podle doby

povolení po zrušení zamítacího usnesení, netřeba rozebírat, protože vymáhající věřitelka usnesení prvního soudu nenapadla, jeho usnesení v té příčině se tudíž stalo nezměnitelným.

Čís. 10460.

Vadium při dražbě lze složit i vkladní knížkou záložny, třeba knížka zní na jméno někoho jiného než podavatele.

Není dražbě na závadu (§ 151 ex. ř.), že se k dražebnímu roku dostavil jen jediný koupěchtivý.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, R II 483/30).

Podle dražebních podmínek měl každý podavatel složit jako jistotu (vadium) 4.588 Kč 20 h v hotovosti v československých státních papírech nebo ve vkladních knížkách československých spořitelů neb záložen. K dražebnímu roku dostavila se jako podavatelka Anna M-ová a složila jako vadium vkladní knížku občanské záložny na 5.000 Kč a na jméno Josefa B-a. První soudce Annu M-ovou jako podavatele nepřipustil, poněvadž knížka znějící na jméno Josefa B-a není jejím vlastnictvím, a zrušil podle § 151 ex. ř. vnucenou dražbu nemovitosti, ježto nebylo učiněno podání. Rekursní soud zrušil napadené usnesení, vrátil věc prvnímu soudu a uložil mu, by v exekučním řízení pokračoval a, čeho třeba, nařídil. Důvody: Prvý soud neprávem nepřipustil Annu M-ovou jako podavatelku. Podle § 10 zák. ze dne 14. dubna 1920 čís. 302 sb. z. a n. znějí sice knížky, které spořitelny vydávají na vklady, na určité jméno vkladatelem udané, mají však povahu papírů majiteli svědčících, takže každý, kdo takovou knížku předloží, jest pokládán i bez průkazu totožnosti za řádného držitele a má mu býti vyplacena žádaná částka. Podle tohoto zákonného ustanovení představuje tedy vkladní knížka pohledávku, která z ní plyne, a důsledkem toho může disponovati s pohledávkou jen ten, kdo se držbou knížky vykáže jako její řádný držitel. Byla-li tedy Anna M-ová jako řádná držitelka knížky oprávněna s pohledávkou disponovati, měla také právo tuto knížku jako vadium složit, a nebyl první soudce oprávněn, přijetí této knížky jako vadium odepřít z důvodu, že knížka není vlastnictvím podavatelky a že nezní na její jméno, ano nebylo ani tvrzeno, že vkladní knížka byla vinkulována, nebo obsahovala nějaké omezení. Podle § 149 třetí odstavec ex. ř. ručí každá věc, která jest u soudu uschována jako jistota složená nejvyšším podatelem, od času svého odevzdání jako zástava za všechny nároky, které z dražby vzniknou proti nejvyššímu podateli. Tuto jistotu poskytuje vkladní knížka Annou M-ovou předložená a nesmělo býti dražební řízení zrušeno z důvodu, že nebylo podání.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu povinné strany.